

[Ebba Strange]

dyrt maskineri og inventar fra Århus, forekommer det lidt EDB-agtigt, for ikke at sige molboagtigt. Der er jo folk nok i Århus, der gerne vil bruge grejet, og når det drejer sig om de videnskabelige og teknisk-administrative medarbejdere, der skal fyres i Århus, er det i det mindste tvivlsomt, om de tager med til Roskilde. Jeg vil gerne høre ministerens forklaring på den planlægning, der i realiteten ødelægger kontinuiteten i opbygningen af et forskningsmiljø.

Til allersidst også fra min side lidt om den måde, man laver prognoser på. Som jeg har sagt, virker det på mig som mekaniske fremskrivninger, hvor man kun tager hensyn til en begrænset række faktorer. Vi har fået klarlagt i dag – og det er jeg glad for, for så ved vi, hvad vi har at rette os efter – at en af de væsentligste faktorer er, at nu skal der føres folk fra uddannelsessektoren over i det private erhvervsliv. Men arbejdsløsheden stiger og stiger og stiger måned for måned. De bliver jo ikke ansat i det private erhvervsliv. Hvis de bare blev det, kunne vi diskutere den filosofi, men det gør de jo ikke. Derfor synes jeg, det er temmelig vanvittigt, det, der sker i øjeblikket.

Jeg vil spørge: hvor mange arbejdsløse giver disse nedskæringer? Jeg ved godt, at vi udbygger EFG, og det er godt, at vi gør det. Det skal vi nok støtte. Men direkte og afledt: hvor meget forøger dette her den arbejdsløshed, som alle prognoser siger os vil stige indtil 1985? Det handler om unge mennesker, der nægtes optagelse. Det handler om TAP-ere, der skal fyres. Det handler om lærere, der skal fyres. Det handler om pædagog- og socialrådgivervikarer, der ikke får job, fordi de mennesker, de skulle vikariere for, ikke kommer på årskursus.

Alt dette klares ikke ved naturlig afgang, og det ved ministeren godt. Derfor ville det være interessant at vide, hvad ministeren ville foreslå disse mennesker.

Ole Vig Jensen (RV):

Jeg vil takke ministeren for en udmærket og loyal redegørelse for de forhold, der omhandler spareplanerne på uddannelsesområdet. Jeg vil også takke SF for anledningen til at få det diskuteret. Jeg forstår meget vel, at partiet har det behov, når man ikke selv har deltaget direkte i arbejdet, men jeg er indrer

om, at netop SF ikke har ønsket at tage medansvar for den samlede økonomiske politik – i hvert fald ikke i øjeblikket – og så kan man jo lidt mere ansvarsfrit forfægte sine uddannelsespolitiske synspunkter. Jeg havde nær sagt: vi er lige ved at være en lille smule misundelige, men virkelighedens verden er jo ikke til at bevæge sig fra – ikke for alle.

Man tager i øvrigt fejl, hvis man tror, at det er med større begejstring vi gennemfører en række af de foranstaltninger på uddannelsesområdet som et led i spareplanen for 1981. Ikke desto mindre ligger der ganske grundige overvejelser bag det radikale venstres stillingtagen til den overordnede prioritering i spareplanen for det næste finansår. Man bør i øvrigt ikke overse, at denne plan er blevet til efter et kompromis mellem 4 af folketingets partier. Sådan er vilkårene, hvis man vil tage medansvar i det politiske arbejde. Det har det radikale venstre ønsket.

Baggrunden for spareplanen er den, jeg vil godt sige faretruende udvikling i de offentlige udgifter. Gør vi ikke noget nu, vil de økonomiske problemer vende tilbage med forøget styrke, og virkningerne og ubehagelighederne vil blive langt større end dem, der vil blive affødt af indgrebene i 1981-budgetterne. Det kan formentlig ikke undgå at gøre indtryk, heller ikke på forespørgerne i dag, at vi opererer med et accelererende underskud på de offentlige budgetter. Jeg skal blot henviser til de lån, finansministeren er nødsaget til at gå ud og optage i det kommende år.

Men hvad er realiteten, når vi ser på det samlede underskuds størrelse? Ja, den er, at vi i 1981 gennemfører besparelser – det vil stort set sige begrænsninger, eller man kunne måske oven i købet sige en mere beskedent udgiftsreduktion – i de offentlige udgifter. Ja, den er, at vi i første omgang gennemførte besparelser på 7 mia kr., og da begyndte det at blive svært. Men vi ville ikke endnu en gang springe over, hvor gærdet var lavest, vi ønskede, at målsætningen skulle holdes, og så endte det jo med, at af den sidste milliard, der var tilbage, lagde vi 150 mill. kr. på uddannelsesområdet. Men der er ikke tale om nedskæringer set i den store helhed, det har ministeren på udmærket måde gjort rede for. Der er tværtimod tale om stigninger, øget aktivitet og øget investering på uddannelsesområdet og tilmed i en sparetid. Det kan det radikale venstre godt lægge navn til. Den